

28è FESTIVAL de MÚSIQUES

de TORROELLA de MONTGRÍ

Del 18 de juliol al 26 d'agost de 2008

Cab.

altri / Io son confuso / La tua

giar vinto son lo.

2/4

2/4

2/4

Partitura original de l'oratori Giuseppe riconosciuto de Domènec Terradellas (Barcelona, 1713 - Roma, 1751)

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

Ukiyo-e

Imatges d'un món efímer

Gravats japonesos dels segles XVIII i XIX
de la Bibliothèque Nationale de France

LA PEDRERA

Exposició del 17 de juny al 14 de setembre

Passeig de Gràcia, 92. Barcelona

De dilluns a diumenge. Entrada gratuïta

Tel. 902 400 973 – obrasocial.caixacatalunya.es

BnF
Bibliothèque nationale de France

Dissabte 26 de juliol

CONCERT

03

22.00 h / Plaça de la Muralla

UNA NIT AMB EL BOTIFARRA I AMICS

JOSEP GIMENO, «BOTIFARRA»,

canya badà, pandereta, postisses (castanyoles) i veu

LA RONDALLA

JUANJO BLANCO, acordió i bandúrria

PAQUI GIL, guitarra

EMILI VERA, guitarró

CRISTÓBAL RENTERO, guitarró

VICENT GUERRERO, llaüt

PACO LUCAS, llaüt

CARMINA MARCO, bandúrria

LOLA TORTOSA (LOLA "LA DE LA TORRE"), veu

NÈSTOR MONT, guitarra i veu

XAVIER GÓMEZ, baix elèctric

Col·laboracions especials:

COLLA DE DOLÇAINERS I TABALETERS

JUAN RAMON MARTÍ i GERARD TOMÀS, dolçainers

PACO ROC, tabaleter

TONI MARTÍNEZ i ANNA PERELLÓ, dansa tradicional

MIQUEL GIL, veu

FELIU VENTURA, veu

ELISEO PARRA, veu i percussions

PRODUCCIÓ DEL FESTIVAL DE MÚSIQUES DE TORROELLA DE MONTGRÍ AMB LA COL-LABORACIÓ DEL CENTRE DE PROMOCIÓ DE LA CULTURA POPULAR I TRADICIONAL DEL DEPARTAMENT DE CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

PER A MÉS INFORMACIÓ, CONSULTEU EL WEB

www.festivaldetorroella.com

Programa

1. Bolero
2. L'u d'Aielo
3. Romanç de la Vall
4. Granaina de Montaverner (interpretada per Lola Tortosa)
5. Nadala de Llocnou d'En Fenollet
6. Havanera dels borratxos (duet amb Feliu Ventura)
7. Malaguenya de Barxeta.
8. El silenci d'estimar (duet amb Eliseo Parra)
9. Fandango de tres (duet amb Eliseo Parra)
10. La Muixeranga (interpretada pels dolçainers)
11. Romanç de Sant Antoni de Gavarda (cantada per Nèstor Mont).
12. Jota vella de moixent
13. Dansa del vetlatori (duet amb Miquel Gil)
14. Cants de batre (duet amb Miquel Gil)
15. Cercaviles (interpretada pels dolçainers)
16. Dotze i u
17. La petenera de Xàtiva
18. Jota de Xàtiva

Comentari del programa

El fenomen Botifarra

En els darrers anys s'està produint a tot Europa un retrobament amb les tradicions musicals més genuïnes —o, com a mínim, menys reinventades— que representa una mena de resposta local al procés de globalització i de mediatització dels referents culturals en què es troba immersa la societat occidental contemporània.

Aquest retrobament es dona amb major intensitat en els territoris desproveïts d'un Estat que vetlli per garantir que l'ancoratge identitari romangui sòlid davant els seus embats homogeneïtzadors i desarreladors.

Pep Gimeno, *Botifarra* de malnom, és un dels màxims protagonistes d'aquest fenomen a casa nostra. També aquí, de sobte, la tradició musical valenciana sembla interessar a tothom. *Botifarra* n'ha obrat el prodigi: emancipat del reducte folklòric —on hi havia desplegat una llarguíssima trajectòria—, ha tret la tradició de l'armari, l'ha rentada per llevar-li la sentor a naftalina i se l'ha plantada sobre el seu cos rumbós. La seua bona planta n'ha fet la resta.

Òbviament, *Botifarra* no ha inventat res però ho serveix com mai abans s'havia fet. El secret de la seua fórmula és tan bàsic que sembla sobrer reiterar-lo. En primer lloc, un material musical excel·lent que *Botifarra* coneix de primera mà perquè li l'han ensenyat els darrers custodis de la tradició oral, la darrera baula de la cadena de transmissió: un mostrari dels gèneres musicals més representatius de la seua comarca —la Costera— i els territoris veïns construït a còpia jotes de ball i de quintos, boleros, cants de batre, cuplets noucentistes, romanços satírics, nades i fandangos en totes les seues modalitats —cant per la de l'u, malaguenya, granaina, dotze i u, dansa del vetlatori...—.

Comentari del programa

En segon lloc, un tractament elegant que dignifica la matèria primera sense mistificar-la: Nèstor Mont n'ha teixit uns arranjaments excelsos, amb un peu en la tradició i altre en la modernitat, que interpreta una rondalla on trobem alguns dels millors músics de corda polsada del País Valencià. Aquesta rondalla acompanya *Botifarra* amb un codi estètic i una sonoritat que, sense escapar excessivament dels solcs habituals de la tradició, els desborda en la seua riquesa harmònica, el seu tempo dolçament escandit i el seu timbre càlid i hospitalari.

I, finalment, el que és més important: la seua forma de cantar, el seu magnetisme escènic, la seua expressivitat vocal, el seu timbre net i genuí, la seua dicció popular que apel·la als arcans més atàvics de la identitat musical valenciana. *Botifarra* sona inefablement valencià: hi ha una connexió profunda, visceral, entre el seu cant i el nostre imaginari col·lectiu que ens fa sentir-nos-en irremissiblement identificats.

Al seu costat, Lola Tortosa, Lola de la Torre, la seua companya de cant de tota la vida, escindeix el temps en dos cada vegada que intervé amb la seua veu puríssima, miracle de volum, textura i col·locació, portadora d'una autenticitat interpretativa que es revalorar cada dia que passa.

En aquesta ocasió, a més, s'hi afigen tres convidats de luxe: Miquel Gil, Eliseo Parra i Feliu Ventura. Els dos primers coneixen bé aquestos usos moderns de la tradició, no debades protagonitzen dues de les carreres musicals més atractives de tot el continent europeu, engegades, justament, després de compartir formació en la millor etapa d'Al Tall. Feliu Ventura, per la seua banda, hi compareix en qualitat de còmplice i paisà: xatívi com *Botifarra*, n'ha col·laborat estretament —escrivint-li, per exemple, una nova lletra, més murri i reivindicativa que l'original, per a la "Jota de Xàtiva".

Tots ells ens conviden avui a un exercici estètic que, al capdavant, no és altra cosa que una reformulació musical d'aquells versos de J.V. Foix que tancaven un sonet del seu inoblidable *Sol i de dol*: "M'exalta el nou i m'enamora el vell". Gaudiu-ho bona cosa.

Josep Vicent Frechina

Currículums

PEP GIMENO BOTIFARRA

Nascut l'any 1962 al barri jueu de Xàtiva (La Costera, País Valencià), Josep Gimeno i Montell és un d'aquests personatges que apareixen una vegada cada cent anys. Autèntic ídol pel públic coneixedor de la música folk, els seus seguidors van augmentant cada dia que passa i els elogis van caient-li de totes bandes, un darrere de l'altre. Magnetisme, autenticitat, carisma innat, naturalitat, espontaneïtat... aquestes són les virtuts que adornen Pep Gimeno, i que l'han convertit en un dels millors cantaors valencians de l'últim quart del segle XX i principis del XXI. Ja fa gairebé 30 anys va iniciar la tasca de recopilació de cançons tradicionals de la seva comarca natal, treball que encara continua avui en dia. Aquest feina li ha permès conèixer i fer amistat amb els darrers cantadors i cantadores tradicionals, molts d'ells ja desapareguts actualment (la tia Rosario de Canals, la tia Blanca la Resaora, la tia Milieta de Barxeta, el tio Vicent el Moreno

de Torrella, la tia Estrella d'Alboi, la tia Delfina del Genovés, la tia Nievetes, la tia Leonor, la seva pròpia àvia: Otilia Borredà, de Benigànim...).

Ha format part de grups de danses com ara el Grup Sarau, de la localitat de La Llosa de Ranes; de l'Escola de Danses de Xàtiva; del grup Canyamars, de Canals; o del Grup de Danses Sant Jordi, d'Alcoi. També ha col·laborat amb els grups de danses de Rótova, Cocentaina, Alzira, Carlet i Ontinyent.

Actualment també forma part del grup folk Ball a banda, de L'Olleria.

En les últimes dècades, ha portat a terme incomputables actuacions a peu de carrer (cant d'albaes...), sense escenari ni microfonia, manifestacions culturals amb lletres improvisades que al País Valencià han arribat vives i complint la seva funció social fins al segle XXI.

Currículums

Ha col·laborat amb la seva veu en discos del grup Sarau, Els Xirimiters de Castelló de la Ribera, l'Escola de Danses de Xàtiva, Nèstor Mont, Obrint Pas, Verdcel, La Gossa Sorda, Feliu Ventura, Ovidi Twins, Emili Someño, Les Folies....

L'any 2006 va enregistrar el seu primer disc amb el seu nom, que ha batut tots els rècords de vendes de música folk al País Valencià, convertint-se en un autèntic fenomen social. El seu primer CD ha estat guardonat amb el Premi Ovidi Montllor 2007, atorgat pel COM (Col·lectiu Ovidi Montllor de Músics i Cantants en Valencià).

Discografia

"Si em pose a cantar cançons" (2006), de Cambrarecords

Col·laboracions:

FELIU VENTURA.

"Alfabet de futur" (2006)

XIRIMITERS DE CASTELLÓ
DE LA RIBERA.

"Va de Jota" (2003)

NÉSTOR MONT.

"Sentit" (2003)

LA GOSSA SORDA.

"Vigila" (2003)

WEBS

<http://www.pepebotifarra.com/>

<http://www.lasibilavalenciana.info>

Cab.

PROPER CONCERT

Plaça de la Muralla

Diumenge 27 de juliol

22.00 h

UNA GRIOT DE REFERÈNCIA

Mah Damba, veu (Mali)

Mamaye Kouyaté, ngoni

Guiaba Kouyaté, guitarra i tama

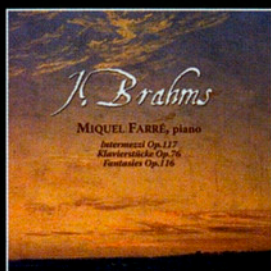
Mado Sakho, djembé

Aliou Koité, guita flé (carbassa)

C

CATALAN! MUSIC

Regala Música!

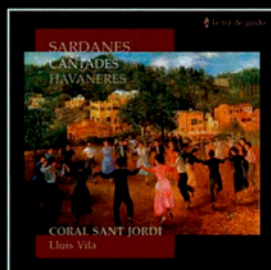
MIQUEL FARRÉ
Brahms: Intermezzi,
Klavierstücke, Fantasies

SIRA HERNÁNDEZ
Albéniz abans Albéniz

**ROSA MATEU,
ORQUESTRA DE CADAQUÉS**
Guinovart · Morera · Txaikovski

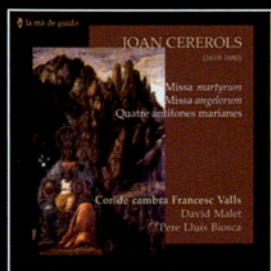
CORAL SANT JORDI
Sardanes cantades

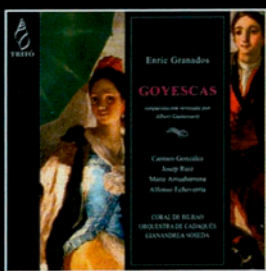
OLGA SALA
Cançons de bressol

LOM PIANO TRIO
Cançons i trios de piano,
Shostakovich

JOAN CEREROLS
Misses i antífones

**ORQUESTRA DE CADAQUÉS,
CORAL DE BILBAO**
Granados: Goyescas

MAX SUNYER
Secrets

Organitza:

Emissores oficials del Festival:

Col·laboren:

EL PAÍS

FUNDACIÓ
VILA CASAS

PARRÒQUIA DE
SANT GENÍS

Patrocinen:

Diputació
de Girona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

AJUNTAMENT DE
TORROELLA DE MONTGRÍ

Amb la col·laboració i el patrocini de:

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

